

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. XI. De privilegiis, remedio revocandi attentata, compeccentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

priis prædiis colligunt, erectâ tabernâ vendere ad propriam sustentationem, non tamen, personaliter sed per laicum. Intellige de illis, quæ tunc eorum sustentationi necessariæ non sunt, ut colligitur ex *c. sig. uisicante*, de quo n. 2865.

¶ XI.

De privilegiis, remedio revocandi attentata, competentibus.

2867. **S**Upponendum, quodd remedium *revocandi attentata* post appellationem legitime interpositam, multò amplius sit, quam interdictum *Unde vi*, seu recuperandæ possessionis, pluribusquè privilegiis muniatur; nam *remedium attentati* competit etiam pro rebus mobilibus, & contra successorem spoliatoris; nec opus est probare spoliationem, sed id solum, quodd Actor tempore appellationis possederit, ut constabit ex seqq. quæ tamen omnia se aliter habent in interdicto recuperandæ possessionis, uti patet ex ff. tit. de Restitut. Spoliat. & diximus tit. 13. hoc lib.

2868. Ad deducenda porrò privilegia hujus remedii per ordinem ad revocanda attentata post inhibitionem, seu appellationem legitime interpositam facit casus in *c. Bone*. § 1. h. t. relatus, qui sic habet: defuncto Rectore, seu Parocho, (quem Angli vocare solebant personam) Ecclesiæ de Fan. Abbas S. Augustini Cantuariensis, asserens, eam Ecclesiam ad se pertinere, & ejus possessionem ingressus, sæpius vocem appellationis ad Papam emisit, ne quis se in possessione suâ turbaret. Ex qua post aliquod tempus à quibusdam Canonicis Cantuariensis Diocesis per vim ejusdem Ecclesiæ possessione ejectus est. Archidiacono verò (Cantuariensi, ut apparet) Procuratorem suum ex adverso proponente, sibi defuncto Rectore Ecclesiæ tam de jure communi, quam generali consuetudine, competere custodiam ejus, aliarumque Ecclesiarum, quin etiam defunctum nomine Archidiaconi possedisse hanc Ecclesiam, utpote, qui unam procuratorem, & quinque solidos ipsi annuatim exolverit; mandat Pontifex, Abbatem, & Monachos in eundem statum possessionis, in quo tempore appellatio-

nis interpositæ fuerunt, redirei, ac fructus medi tempore perceptos iisdem assignari, proprietatis jure utrique parti salvo remanente.

Ex hoc casu sequitur 1. appellationem ab Abbate hoc loco interpositam, fuisse factam extrajudicialiter, & generaliter. *Extrajudicialiter*; quia hic Abbas cum suis Monachis aliquando in pacificâ possessione fuit, nemine ipsi litem intendente; ubi autem nullus est, qui litem movit, neque est iudicium: ubi commodè observa multiplicem differentiam, quam inter judicialem, & extrajudicialem appellationem ponit Panormit. hic à n. 7. *Generatim*, ut patet ex illis verbis: *ejus possessionem ingressus*, sæpius vocem appellationis ad Papam emisit, *ne quis se in sua possessione turbaret*. 2. appellatione extrajudiciali generatim interposita (si quid immutatum fuerit. v.g. per Spoliationem) agi posse per viam attentati adversus attentantem, & quemlibet, seu bonæ, seu malæ fidei possessorem; hic enim est ipse casus sic decisus in dicto *c. § 1.* quod tamen intellige, postquam ea appellatio fuerit justificata, seu agnita, tanquam facta ex causa probabili, ut notat Barbof. n. 2. cum Covarruv. *pract. c. 24. n. 5.* dicitur autem facta *ex causa probabili*, quæ, si probata esset, legitima foret, *licet non sit vera*, ut volunt aliqui, quamvis alii velint ad effectum revocandi attentata, requiri, ut probata sit *vera*, prout factum est in dicto *c. Bone*: sic Covarr. cit. n. 5. sed super hoc V. in seq.

Dixi: vel appellatione extrajudiciali generatim interposita; nam judicialis generaliter tantum facta non valet; secus, illa; plures enim differentie sunt inter utramque, de quibus multa jam dicta sunt in precedent. & dicemus in seq. Porò ad præsentem casum ratio discriminis quoad hoc, est, quia à gravamine futuro non potest appellari *judicialiter*; secus, *extrajudicialiter*, per Clement. *sicut. 3. h. t. ergo ibi, non generatim*; secus, hic. Dixi 2. generatim, quin per præjudicem, si appellatum sit *specialiter*. Nam esto appellatio facta sit specialiter, contra certam personam, & tertius ab ipso causam habuerit. v.g. emerit bona quavis fide; agi tamen potest contra eum per viam attentati, ut iudicis officio reformidatur, quod actum

actum est. L. Chyrographis. 47. §. si ea. ff. de administr. ubi gl. & Bart. imò verò etiam procedit talis revocatio attentati, tamen si tertius possessor bonæ, aut malæ fidei, causam non habuerit à Judice vel à parte, sed ab alio quolibet, uti colligitur ex c. Ex parte, ubi Imol. monet hoc tit.

2871. Not. præterea, remedio attentati concessam esse facultatem revocandi non tantum ea, quæ post appellationem extrajudicalem attentata sunt quoad possessionem; sed etiam quoad fructus interim perceptos. Talis enim, qui scienter possessionem capit pendente illa appellatione, succedit in vitium possessionis, & constituit, malæ fidei possessor; sic autem non tantum rem, sed etiam fructus inde perceptos, imò & percipiendos restituere tenetur, ut alibi latè ostendimus in Tract. Theolog. de jure, & justitia; ergo: & constat ex textu, ibi: *ac fructus medii temporis perceptos censuimus pariter assignandos eisdem.*

2872. Not. 2. ubi attentatur remedium revocandi attentata, non requiri ordinem judicarium, nequè libelli oblationem, nequè litis contestationem; sed implorato Judicis officio, summarè, & de plano procedi; ita tamen, ut requiratur citatio pactis; sic Abbas in cit. c. Bone à n. 16. & dictum privilegium eidem competere etiam pro rebus mobilibus; ut colligitur ex illis verbis: *prædictos Abbatem, & Monachos in eum statum, in quo tempore appellationis factæ ex verisimilibus & probabilibus causis ad nos legitimè interpositæ fuisse noscuntur, decernimus reducendos;* Salvo jure proprietatis.

2873. Ex hoc not. 3. agenti ad revocationem attentatorum, non posse opponi defectum proprietatis, vel exceptionem alterius spoliationis; ratio est ex textu. Nam in casu dicti c. Bone Pontifex, non obstante quæstione, quæ vel mota est, vel moveri potuisset super jure proprietatis, mandavit nihilominus revocationem attentatorum, ut liquet ex textu ibi: *decernimus reducendos proprietatis parti utrilibet salvo jure,* & ideo etiam glossa in casu L. unica C. si de momentanea possessione appell. fuerit (ubi habetur: *cum de possessione, & ejus momento causa dicitur, etsi appellatio interposita fuerit, latam sententiam sortiri*

effectum) ait: *in petitorio victus appellat; in possessorio, non sive agas causæ retinendæ, sive recuperandæ, sive adipiscendæ; sic gloss. & in fine causam dat;* quia sententia in possessorio, parti succumbenti salvam relinquit quæstionem de proprietate, in qua eadem causa plenius examinabitur, licet aliâ causâ.

In hoc tamen casu videtur annotandum, si contingat agenti ad revocationem attentatorum opponi exceptionem excommunicationis, id posse fieri vel in casu appellationis judicialis, vel extra judicialis; in primo non obstat; quia excommunicatus in judicio non stat nisi titulo meræ defensionis, quæ illi negari non debet; obstat tamen in Secundo; nam agens ad revocationem attentatorum post appellationem extrajudicalem, provocat ad causam, & habetur pro Actore; unde sicut excommunicatus in judicio activè stare non potest, sic nec post appellationem extrajudicalem agere ad revocationem attentatorum.

Not. 4. etiam hoc privilegium concedi remedio attentati, ut agere possit contra tertium, penes quem est res attentata non modo, si penes eum sit malæ fide & cum titulo, sed etiam bonæ; sive titulum, & possessionem habeat à parte, sive ab alio, vel Judice; ratio sumitur ex textu, quòd in omnibus (quæ post appellationem interpositam innovata sunt) reducendus sit in eum statum, in quo tempore appellationis factæ fuisse noscitur, ut ait Innocentius III. in dicto c. Bone. §. i. h. t.

Not. 5. gravamen illatum per sententiam interlocutoriam, posse tolli per Judicem appellationis à sententia definitiva, licet ab interlocutoria non sit appellatum, sit tale gravamen negotio principali præjudicet; non autem secus, ut habetur c. fin. h. t. in 6. ibi: *licet ab interlocutoria (per quam pacti, vel præscriptionis, aut alia, principali negotio præjudicans, vel judicium nullum reddens, exceptio est repulsa) non fuerit appellatum: si tamen à definitiva (quæ postmodum etiam ultra decendum promulgatur (appellari contingat, potest in appellationis causa ipsum gravamen per interlocutoriam eandem illatum licitè per appellationis Judicem emendari. Vbi vero interlocutoria super eo profertur, quod non parat præjudici-*

2874.

2875.

2876.

in negotio principali, vel iudicium nullum reddis: nisi fuerit appellatum ab ipsa: per appellationem à definitiva postea interjectam, gravamen illatum nequam poteris revocari. Vbi adverte, signanter dici: gravamen per interlocutoriam illatum, præjudicans negotio principali, vel iudicium nullam reddens sic, ut à tali interlocutoria non fuerit appellatum; quale gravamen foret exceptio peremptoria pacti v. g. de non petendo, præscriptionis, falsi testis &c. à Iudice non admittitur; nam has exceptiones à Iudice inferiore per interlocutoriam rejectas, quantumvis ab illis appellatum non sit, quando appellatur intra decennium à definitiva, Iudex appellationis, recipere potest.

q. XII.

Ad quem spectet cognoscere de revocatione attentatorum?

2877.

Hanc quæstionem resolvit Innocentius III. in c. *Sollicitudinem* 54. h. t. Cum duobus coram suo Episcopo litigantibus, alter ad Papam appellasset, eumque veluti contumacem Episcopus excommunicasset, isque ad Metropolitanum. pro absolutione recurrisset, adiuciendo, se per hoc non renuntiare appellationi ad Papam interpositæ, eamque velle prosequi; re intellecta Pontifex rescribit, quod, sicut Metropolitanus de appell. ad nos interposita cognoscere omnino non valet: sic nec de his, que post appellationem fuerant innovata, dummodo de aliis cognosci non possit, nisi de appell. pariter cognoscatur, vel de his, que appellationis causam contingere dignoscuntur. In quo casu, si Metropolitanus ad cognoscendum partes suas interponere forte præsumeret, Episcopus posset ad appellationis beneficium convolare: nam ad officium ejus, qui de appellatione cogniturus est, pertinet, prudenter corrigere, quæ contra ipsam invenerit attentata. Si verò notorium existeret, quod mandatum Episcopi indiscretum fuerat, vel injustum, cui non tenebatur subditus obedire, ac per consequentiam ei liqueat evidenter, subditum legitime provocasse: potest Archiepiscopus autoritate Metro-

politana declarare, subditum irrationaliter extitisse anathematis mucrone percussum. Cum autem excommunicatus, qui appellaverat, juxta præscriptam formam, coram Archiepiscopo deponit contra Episcopum quæstionem, Metropolitanus ad cognoscendum de causa potest interponere partes suas, cum ille appellationis prosecutioni renuntiasset tacite videatur. Sed si verbo, vel facto, appellationem se velle prosequi protestetur, non est tanquam adversa pedens, & sibi contrarius, audiendus.

Ex hoc textu habetur decisio quæstionis propositæ, nimirum ad eundem Iudicem spectare cognitionem de revocandis attentatis post appellationem, cujus est cognoscere de ipsa causa, super qua est appellatum, ut constat ex illis verbis: inquisitioni tuæ taliter respondemus, quod, sicut Metropolitanus de appellatione ad nos interposita cognoscere omnino non valet; sic nec de his, que post appellationem fuerant innovata, dummodo de aliis cognosci non possit, nisi de appellatione pariter cognoscatur, vel de his, quæ post appellationis causam contingere cognoscuntur; at cognitio causæ de revocandis attentatis fieri non potest sine cognitione causæ appellationis, aut ipsa appellatione; ergo.

Præter hæc ex allata decisione Pontificia deducitur 1. quod si appellans ad Iudicem Superiorem appellet coram Iudice inferiori super concernentibus ipsam appellationem, ipsi appellationi renuntiare videtur; constat ex textu, ibi: cum autem excommunicatus, qui appellaverit ad Papam juxta præscriptam formam, coram Archiepiscopo deponit contra Episcopum, à quo appellaverat, quæstionem, Metropolitanus ad cognoscendum de causa potest interponere partes suas, cum ille appellationis prosecutionem renuntiasset tacite videatur. unde sicut renuntiatur appellationi per comparitionem coram Iudice à quo, ut in c. *Gratum*, de officio Deleg: ita per comparitionem coram alio Iudice, ad quem non fuit appellatum, licet sit Superior ejus, à quo est appellatum, ut in proposito Metropolitanus fuit Superior hujus Episcopi; quod Scaccia de appellat. q. 17. limit. 2. n. 15. ampliat, ut procedat, etiam si Iudex nihil fecerit; quia sufficit quod pars coram eo comparuerit, & n. 16. etiam si compa-

2878.

2879.

1246